

Betreft: de uitdeling van de fooipot voor de werknemers.

Iedere periode wordt het inhoud van de twee fooipotten verdeeld tussen de nog werkende werknemers. Alles gelijk verdelen klinkt het meest logisch, maar in werkelijkheid hoort er een kleine differentiatie te bestaan op basis van bijdrage. Sowieso krijgen degenen die meer hebben gewerkt ook een groter aandeel uit de respectieve pot, maar daarnaast zijn er ook bepaalde werknemers die meer hebben bijgedragen om een aandeel te verdienen uit die pot.

Twee fooipotten

Ten eerste bestaat er een onderscheid tussen het afhaalgedeelte en het restaurantgedeelte. Er zijn dan ook twee fooipotten voor die respectieve gedeeltes. De fooi die sommige klanten die vanaf het restaurantgedeelte komen geven komt terecht in de pot bij het restaurantgedeelte, en hetzelfde geldt voor klanten die een fooi geven in het afhaalgedeelte. De inhoud van de twee potten zijn hoogstwaarschijnlijk verschillend. Klanten uit het restaurant geven vaker en meer fooi dan klanten uit het afhaalgedeelte. Logischerwijs is dit uit te leggen: in het restaurant wordt service aangeboden die niet te vinden is in het afhaalgedeelte, zoals de vriendelijkheid van de bediening en de hulp die ze aanbieden. Dit betekent niet dat werknemers in het afhaalgedeelte niet vriendelijk zijn of geen hulp aanbieden; het type service is anders.

Redenen voor fooi

Dit is geen Amerika. De salarissen van werknemers is aanzienlijk hoger dan wat de leeftijdsgenoten in de Verenigde Staten verdienen. Daarom zijn obers/serveerders/bedienden daar afhankelijk van fooi die klanten geven. In Nederland geven klanten veel minder fooi en daarom betekent fooi van klanten dat zij tevreden zijn met de service die wij aanbieden. Dit leidt tot de volgende paragraaf.

Verdeling

Omdat fooi vanuit het restaurantgedeelte betekent dat de klanten tevreden zijn met de service die wij aanbieden (vanuit de bediening of omdat ze tevreden zijn met de gerechten) kunnen we constateren dat bepaalde posities meer invloed hebben op de hoogte van de fooi dan andere posities. De bediening is de belangrijkste positie om naar te kijken in dit geval. Maar binnen de bediening hebben de leidinggevenden nauw gevolgd wie het meest voor de tevredenheid van klanten zorgt. Dit hoort niet zo'n groot verschil te maken in de verdeling van de fooipot, omdat er verwacht wordt dat de betrouwbaarheidsinterval niet erg hoog is. We hebben ook gezien dat klanten soms specifieke werknemers een fooi willen geven, en die werknemers komen vaak uit de bediening. Conclusie is dus dat de bediening van alle posities het meeste fooi ontvangt.

Klanten zijn vaak ook tevreden over de gerechten. Op weekenden (vrijdag, zaterdag, zondag) is er een specifieke restaurantsbakwand die de gerechten voor het restaurantgedeelte maakt. De keuken werkt hieraan ook mee, dus deze twee posities krijgen ook een deel uit de fooipot voor het restaurant.

In het afhaalgedeelte geven klanten vaak wat kleingeld waar ze vanaf willen bij het wisselen. Voorbeelden hiervan zijn munten van 5, 10 of 20 cent. Vaak geven klanten deze bij het afrekenen, dus nog voordat hun bestelling wordt gemaakt. Hierdoor wordt geconstateerd dat de fooi die daar te vinden is vaak niet komt door de service die het afhaalgedeelte aanbiedt. De drie posities bij het afhaalgedeelte (kassa, friet en snacks) krijgen daarom dus een even aandeel uit de fooipot van het afhaalgedeelte. De keuken werkt soms ook mee en krijgt dus ook een aandeel wat kleiner is.

Werknemers

De conditie voor het ontvangen van een aandeel uit de fooipotten is dat de werknemers nog werkend moeten zijn. Dit betekent dat de volgenden in aanmerking komen voor een aandeel: Betti, Chedella, Davy, Emily, Jan, Johan, Kevin, Ling, Lois, Mara, Maud B, Maud S, Nigel, Stijn, Thieme, Timo.

Formulering

Er wordt gekeken naar de uren die deze werknemers daadwerkelijk hebben gewerkt sinds 28 augustus 2023 en de posities waarop ze stonden. Een tabel volgt:

Naam	Uren kassa	Uren bakwand-afhaal	Uren keuken	Uren bakwand-restaurant	Uren bediening	Uren opstart
Betti	0	0	0	0	182,5	0
Chedella	114,5	0	0	0	21,5	27
Davy	15	6	26	137	0	3
Emily	20,5	0	0	0	88	2
Johan	30	315	0	0	21	119
Kevin	0	712,5	0	0	0	634,5
Lois	150	0	100	0	20	0
Mara	100	0	14	0	230	0
Maud B	21	0	3,5	0	133	0
Maud S	14	0	10,5	0	119	0
Nigel	0	0	252	0	0	0
Stijn	6	21	14	0	618	310
Thieme	10,5	0	108,5	0	14	0
Timo	0	0	151	0	0	0
Totaal	481,5	1054,5	679,5	137	1264,5	1095,5

Ten eerste het restaurantgedeelte (100%). 100% van de uren van de bediening en bakwand-restaurant tellen mee, terwijl 80% van de keuken en 50% van de opstart meetellen. Dit betekent dat er 1264,5 uren zijn van de bediening, vergeleken met 137 van de bakwand. 0,8 keer 679,5 komt neer tot 543,6 uren van de keuken, en 50% van 1095,5 is 547,75 uren van de opstart. Bij elkaar opgeteld komt dat neer tot 2492,85 uren.

Als er totaal 2492,85 euro te verdelen zijn over 2492,85 uren, dan kan de volgende formule gebruikt worden:

$$2492,85 = 1264,5x + 137y + 543,6y + 547,75z.$$

Hieruit is ook gegeven: $x > y > z$. Simpel gezegd wordt y het midden, en x zit erboven terwijl z eronder zit. Totaal zijn er 2492,85 uren in het restaurantgedeelte gewerkt. 50,7% van die uren komt uit de bediening, terwijl 27,3% van die uren uit de bakwand en keuken gecombineerd komt en 22% komt uit de opstart. Als we simpel nemen dat de bediening 1,25 keer meer fooi verdient dan de bakwand en keuken, dan krijgen we $x = 1,25y$. We kunnen tegelijkertijd dan ook nemen $z = 0,75y$. Zo krijgen we de formule:

$$Totaal = 1264,5(1,25y) + 137y + 543,6y + 547,75(0,75y).$$

Hieruit volgt een probleem: als we nemen $y = 1$ dan krijgen we een totaal van 2672,04. Daarom kunnen de letters x en z niet simpel 1,25 en 0,75 zijn. Een formule die wél past:

$$Totaal = 1264,5(1,15y) + 137y + 543,6y + 547,75(0,65y).$$

De uitkomst van de formule is 2490,8, een getal dat erg dichtbij de 2492,85 komt. Daarom kunnen de volgende multipliers worden genomen: 1,15 voor de bediening, 1 voor de bakwand en keuken, 0,65 voor de opstart.

De uitwerking is als volgt: de multipliers keer de percentages van de aandelen van de gewerkte uren per positie. De bediening krijgt: $1,15 \times 50,7\% = 58,3\%$ van de fooipot. De keuken krijgt $543,6/2492,85 \times 100\% = 21,8\%$ van de fooipot. De bakwand krijgt $137/2492,85 \times 100\% = 5,5\%$ van de fooipot. De opstart krijgt $0,65 \times 22\% = 14,3\%$ van de fooipot.

Daarna het afhaalgedeelte. De bijdrages van de kassa en bakwand zijn grofweg gelijk. 20% van de keuken draagt en 50% van de opstart draagt bij aan het afhaalgedeelte. Totaal zijn er: $481,5 + 1054,5 + 0,2 \times 679,5 + 0,5 \times 1095,5 = 2219,65$ uren bij het afhaalgedeelte. De aandelen zijn als volgt: $481,5/2219,65 = 21,7\%$ voor de kassa, $47,5\%$ voor de bakwand, $6,1\%$ voor de keuken, $24,7\%$ voor de opstart.

De formule is als volgt:

$$2219,65 = 481,5x + 1054,5x + 135,9y + 547,75z.$$

Omdat de kassa en de bakwand de meeste doen, en de opstart iets belangrijker is dan de keuken, krijgen we: $x > z > y$. De passende waarden van x , y en z kunnen meteen als multipliers gebruikt worden. Hieruit volgt: $x = 1,1$; $y = 0,9$; $z = 0,75$. Zo krijgen we:

$$\text{Totaal} = 481,5 \times 1,1 + 1054,5 \times 1,1 + 135,9 \times 0,9 + 547,75 \times 0,75.$$

Totaal heeft de waarde van 2222,7, wat erg dichtbij de 2219,65 uren komt.

Met de multipliers erbij kunnen we de aandelen van de fooipot berekenen. $1,1 \times 21,7\% = 23,9\%$ voor de kassa, $1,1 \times 47,5\% = 52,2\%$ voor de bakwand, $0,9 \times 6,1\% = 5,5\%$ voor de keuken, $0,75 \times 24,7\% = 18,5\%$ voor de opstart.

Correcties

Voordat de fooipot individueel verdeeld wordt, moeten er nog een paar correcties gemaakt worden. In het tabel wordt de bakwand namelijk niet verdeeld op wekdagen, waardoor alle gewerkte uren bij de bakwand bij de afhaal horen. Dit kan niet, dus wordt er 5% van de fooipot in het restaurantgedeelte vrijgemaakt en wordt dan verdeeld over de uren van de bakwand in het afhaalgedeelte.

Daarnaast is het bovenstaande getal voor het totaal aantal gewerkte uren voor de bediening onjuist. Er staat 1264,5 uren, maar dit is zonder de 182,5 uren van Betti. Met deze uren erbij komt het totaal op 1447 uren. In de uiteindelijke berekening werd dit getal gebruikt om de individuele aandelen te berekenen.

Individueel

De aandelen van werknemers op een bepaalde positie worden berekend.

Naam	Perc. kassa	Perc. bakwand-afhaal	Perc. keuken	Perc. bakwand-restaurant	Perc. bediening	Perc. opstart
Betti	0	0	0	0	12,6%	0
Chedella	23,8%	0	0	0	1,5%	2,5%
Davy	3,1%	0,6%	3,8%	100%	0	0,3%

Naam	Perc. kassa	Perc. bakwand-afhaal	Perc. keuken	Perc. bakwand-restaurant	Perc. bediening	Perc. opstart
Emily	4,3%	0	0	0	6,1%	0,2%
Kevin	0	67,6%	0	0	0	58%
Lois	31,1%	0	14,7%	0	1,4%	0
Mara	20,8%	0	2%	0	15,9%	0
Maud B	4,3%	0	0,5%	0	9,2%	0
Maud S	2,9%	0	1,5%	0	8,2%	0
Nigel	0	0	37,1%	0	0	0
Thieme	2,2%	0	16%	0	1%	0
Timo	0	0	22,2%	0	0	0
Johan	6,2%	30%	0	0	1,4%	10,9%
Stijn	1,2%	2%	2,1%	0	42,7%	28,3%

Hieronder wat iedere werknemer van de de pot krijgt (na de correcties):

	Restaurant	Afhaal
Betti	6,8%	0
Chedella	1,2%	6,2%
Davy	5,3%	1,3%
Emily	3,4%	1,1%
Kevin	11,3%	46%
Lois	3,8%	8,2%
Mara	9,2%	5,1%
Maud B	5,2%	1,1%
Maud S	4,9%	0,8%
Nigel	7,7%	2%
Thieme	3,3%	1,4%
Timo	4,6%	1,2%
Johan	3,8%	19,2%
Stijn	29,4%	6,7%

Reflectie

De resultaten zijn niet geheel perfect: uit de formules komen niet 100% goede resultaten uit. De formules werden ook volledig gecreëerd op speculaties. Er is geen letterlijk bewijs voor dat iemand uit de bediening 1,15 keer zoveel fooi verdient als iemand van de bakwand.

Daarnaast is er ook geen bewijs dat 5% van de totale fooi van het restaurantgedeelte toegewezen hoort te zijn aan de bakwand van het afhaalgedeelte.